

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-методичний відділ

ЗВІТ

**за напрямками діяльності навчально-методичного відділу Сумського
державного університету за 2020 рік**

Виконавці:

Василь КАРПУША

Інна ШКОЛЬНИК

Олена КРИКЛІЙ

Олена КРУХМАЛЬ

Анастасія САМОЙЛКОВА

СУМИ -2021

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ОРГАНІЗАЦІЙНЕ, МЕТОДИЧНЕ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	3
РОЗДІЛ 2 АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ	7
РОЗДІЛ 3 МЕТОДИЧНИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СУПРОВІД АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ	11
РОЗДІЛ 4 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	12
РОЗДІЛ 5 ПЛАН РОБОТИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ВІДДІЛУ НА 2021 РІК	15
ДОДАТОК А Характеристика робіт, визначених наказом ректора як призери навчально-методичних конкурсів Сумського державного університету, станом на 01.01.2021 р.	17
ДОДАТОК Б Представники Сумського державного університету в складі науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України	18
ДОДАТОК В Результати вибору студентами дисциплін вільного вибору циклу загальної підготовки в 2019–2021 рр.....	20

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ, МЕТОДИЧНЕ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

У 2020 році, відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про акредитацію освітніх програм, вимог внутрішньої нормативної бази Сумського державного університету здійснювалась системна робота з розвитку нормативної бази та вдосконалення методичного забезпечення освітнього процесу.

Протягом звітнього року розроблено та оновлено внутрішні нормативні документи (проекти положень, наказів, інструкцій), що регламентують організацію та зміст навчально-методичної роботи в Сумському державному університеті, і їх впровадження, а саме:

1) розроблено проект Положення про проектні групи освітньої діяльності та групи забезпечення спеціальностей у Сумському державному університеті (версія 01);

2) підготовлено чергові версії нормативних документів, оновлені з урахуванням змін у законодавчій базі, зауважень, рекомендацій і кращих практик організації підготовки здобувачів вищої освіти, визначених за результатами акредитації освітніх програм:

– Положення про освітні програми вищої освіти Сумського державного університету (версія 03);

– Методична інструкція. Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм (версія 02);

– Методична інструкція. Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни (версія 03);

– Положення про Навчально-методичний відділ (версія 02);

3) підготовлено рекомендації Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету щодо організації освітньої діяльності в 2020-2021 навчальному році, що враховують узагальнені зауваження та рекомендації, отримані за результатами акредитації освітніх програм у 2019/2020 навчальному році;

4) реалізовано нову модель силабуса навчальної дисципліни. За результатами акредитації освітніх програм розроблена в Сумському державному університеті модель силабуса отримала схвальну оцінку, зокрема за ОПП Психологія, критерій 4.1 встановлена повна / взірцева відповідність: «Зміст силабусів демонструє чітку спрямованість методів навчання та викладання на досягнення цілей освітньої програми та комплексу результатів навчання, програмних результатів навчання, які визначають призначення певного освітнього компонента. Впроваджена у ЗВО структура силабусу передбачає вдалий нетиповий формалізований спосіб опису видів навчальної діяльності, методів навчання й викладання та певної їх комбінації для досягнення конкретних результатів навчання, що забезпечує фокусування уваги викладача та

здобувача на послідовному усвідомленому досягненні програмних результатів навчання та відпрацюванні компетентностей»;

5) реалізовано заходи щодо підвищення спроможності інститутів / факультетів і кафедр у реалізації якісного освітнього процесу:

- проведено лекції в рамках програми підвищення кваліфікації з інноваційної педагогічної діяльності для науково-педагогічних і педагогічних працівників у частині розділу «Менеджмент якості освіти» (О. А. Криклій);

- взято участь у розробці змістовної складової та проведено лекції в рамках короткострокової програми підвищення кваліфікації «Акредитація освітньої програми: нова парадигма» для науково-педагогічних і педагогічних працівників Сумського державного університету в частині розділу «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни» (О. В. Крухмаль);

- проведено серію семінарів (семінар 1 «Наповнення Каталогу освітніх програм Сумського державного університету», семінар 2 «Зміни в системі акредитації як засіб забезпечення якості у вищій освіті», семінар 3 «Нова модель вибіркової складової навчальних планів для формування загальних компетентностей здобувачів вищої освіти») (О. А. Криклій);

- проводилась розробка та забезпечення навчальних підрозділів Сумського державного університету актуалізованою методичною документацією для розробки освітніх програм і їх документування, розробки та модернізації навчальних планів, акредитації на основі наповнення відкритого інформаційного ресурсу (О. А. Криклій, О. В. Крухмаль, А. В. Самойлікова);

б) проведено робочі зустрічі з керівництвом інститутів / факультетів щодо методичного та організаційного забезпечення освітнього процесу, у тому числі реалізації права здобувачів на вільний вибір навчальних дисциплін, формування розкладу занять, графіка навчального процесу, оптимізації вивчення дисциплін потоками (спільно з навчальним відділом та групою планування та обліку навчального навантаження);

7) розпочато розробку інформаційного сервісу аналізу книгозабезпеченості на базі Каталогу освітніх програм Сумського державного університету (складова «Перелік компонентів») і підготовлено пілотну версію, що містить актуальні дані щодо складу освітніх компонентів освітніх програм, та автоматизованої бібліотечної інформаційної системи. Його метою є формування актуальних даних щодо інформаційного забезпечення освітніх компонентів навчальною та навчально-методичною літературою. За результатами розробки сервісу буде забезпечено наступні можливості:

- формування вихідних форм книгозабезпеченості за окремими освітніми компонентами / освітніми програмами / спеціальностями;

- формування друкованої версії документів;

- доступ до інформації про книгозабезпечення викладачам, відповідальним за дисципліну, заступниками деканів / директорів факультетів / інститутів з методичної роботи, працівникам навчально-методичного відділу, навчально-організаційного управління та іншим зацікавленим у цій інформації особам;

- автоматизоване інформування кафедр щодо можливості замовлення нової літератури, формування заявок на придбання літератури та контролю за доцільністю придбання з урахуванням книгозабезпеченості освітнього компонента.

У звітному році, зважаючи на активний перегляд освітніх програм та зміни в каталогах бібліотеки, сервіс не було запроваджено, оскільки необхідно налаштувати синхронізацію в режимі реального часу з усіма іншими інформаційними сервісами та провести апробацію його застосування, та усунути виявлені за результатами апробації недоліки;

8) продовжено роботу щодо вивчення та впровадження інноваційних технологій освітньої діяльності та організації навчального процесу в Сумському державному університеті, зокрема через:

- проведення навчально-методичних конкурсів, які у звітному році відігравали важливу роль у забезпеченні високого рівня вищої освіти. Деталізовані дані представлено в додатку А.

- активну участь науково-педагогічного та адміністративного персоналу Сумського державного університету у роботі науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України. Кількісні та якісні показники представництва Сумського державного університету наведено в додатку Б;

- оцінювання конкурсних проєктів, поданих на конкурс «Педагогічні інновації СумДУ» за номінацією «Самостійна робота студентів» та конкурсних проєктів, поданих на конкурс «Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU» (О. А. Криклій);

- участь в організації та безпосередньо в онлайн-семінарі «Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти: розвиток освітніх програм та їх акредитація», спільно з Національним офісом Еразмус+ в Україні (проєкт ЄС) за участі представників Національної команди експертів з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (О. А. Криклій, О. В. Крухмаль, заступники деканів / директорів з методичної роботи);

- участь у заходах міжнародного грантового проєкту «Розбудова системи визнання кваліфікацій для українських університетів на основі аналізу кращого європейського досвіду»; 2019-2022 р. (О. А. Криклій, О. В. Крухмаль), зокрема у вебінарі з визнання результатів попереднього навчання (Recognition of Prior Learning – RPL) (О. А. Криклій, О. В. Крухмаль, А. В. Самойлікова, заступники деканів / директорів з методичної роботи);

– участь у програмі віртуальної міжнародної мобільності в межах міжнародного грантового проєкту «Міжвузівська співпраця як інструмент підвищення якості університетів України» (Czech University of Life Sciences Prague), 2020 р. (О. В. Крухмаль);

– участь у програмі віртуальної міжнародної мобільності «Teaching Strategies for Virtual Classrooms Faculty Development Program» (University of Nebraska-Lincoln and Sumy State University) (А. В. Самойлікова);

– підвищенні кваліфікації за програмою «Сучасні методи обробки статистичних даних» (А. В. Самойлікова);

9) здійснювалась підготовка відповідей на листи Міністерства освіти і науки України, інших органів державного управління, запити громадян з питань реалізації освітнього процесу в Сумському державному університеті, нострифікаційна експертиза документів про освіту, організація проведення тестування на компетентності з навчальних дисциплін для іноземних здобувачів вищої освіти.

РОЗДІЛ 2

АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

На основі сформованої нормативної бази та інституційної структури забезпечення якості освітньої діяльності продовжено роботу з удосконалення змісту освітніх програм з урахуванням вимог затверджених стандартів вищої освіти, професійних стандартів, вимог і результатів акредитації за освітніми програмами, рекомендацій Міністерства освіти і науки України, зокрема:

1) здійснювалась організація навчально-методичної роботи, контроль і координація роботи навчальних підрозділів Сумського державного університету та позабазових підрозділів із навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

2) координувалась діяльність навчальних підрозділів Сумського державного університету та позабазових підрозділів щодо розробки, щорічного моніторингу, перегляду та модернізації освітніх програм та навчальних планів.

Основні зміни до освітніх програм і навчальних планів були пов'язані з необхідністю: виконання вимог стандартів вищої освіти; реалізації освітнього процесу в умовах карантинних обмежень; посилення іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти, перегляду каталогів дисциплін вільного вибору.

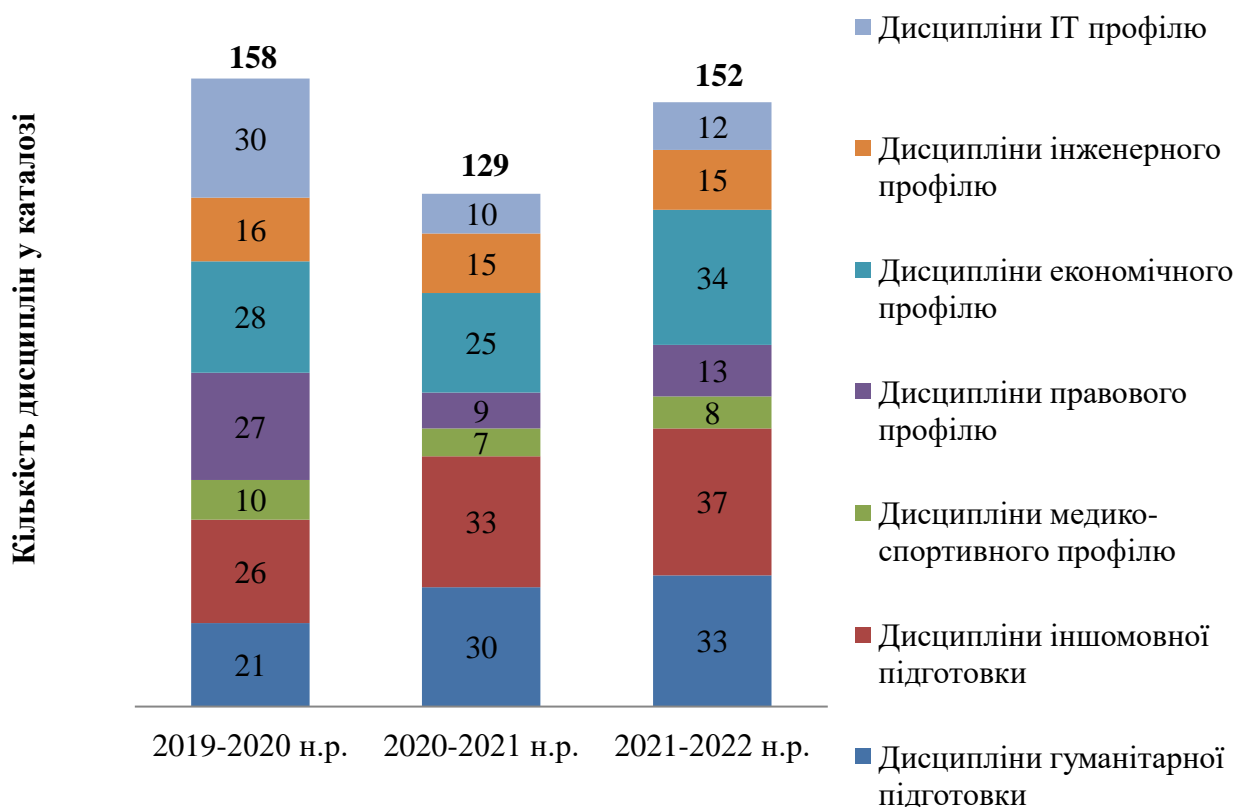
3) реалізовано комплекс заходів щодо забезпечення права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін та наявності реальної альтернативності під час вибору дисциплін варіативної частини навчального плану, що є реалізацією гнучкої системи адаптації освітніх програм як до умов ринку праці, так і до особистісних запитів осіб, які навчаються, зокрема:

– оновлено рекомендації для інститутів / факультетів щодо забезпечення здобувачам вищої освіти права на формування індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням вимог критерію 2.4 Положення про акредитацію освітніх програм, а також зауважень та рекомендацій за результатами акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;

– організовано роботу інститутів / факультетів по формуванню переліку вибіркового дисциплін циклів загальної та професійної підготовки відповідно до оновленої моделі;

– на основі пропозицій випускових кафедр, затверджених відповідними рішеннями Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, внесені зміни до семестрових навчальних планів шляхом включення широкого переліку дисциплін вільного вибору професійної підготовки в межах освітніх програм та спеціальностей;

– на основі пропозицій інститутів / факультетів, затверджених відповідними рішеннями Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, підготовлено Каталог вибіркового дисциплін циклу загальної підготовки на 2021-2022 навчальний рік (рис. 2.1).

Рисунок 2.1 – Результати представлення вибірових дисциплін циклу загальної підготовки в каталозі у 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 н. р.

Представлені на рисунку дані свідчать, що для здобувачів вищої освіти пропонуються навчальні дисципліни гуманітарної та іншомовної підготовки (з урахуванням початкового рівня володіння іноземними мовами), дисципліни інших освітніх програм медико-спортивного, правового, економічного, інженерно-природничого та ІТ-профіль.

Каталог на 2021/2022 н.р. включає 152 дисципліни (33 дисципліни гуманітарної підготовки, 37 дисциплін іншомовної підготовки, 8 дисциплін медико-спортивного профілю, 13 дисциплін правового профілю, 34 дисципліни економічного профілю, 15 дисциплін інженерного профілю та 12 дисциплін ІТ профілю), що на 23 дисципліни більше, ніж у 2020-2021 навчальному році – 129 дисциплін (30 дисциплін гуманітарної підготовки, 33 дисципліни іншомовної підготовки, 7 дисциплін медико-спортивного профілю, 9 дисциплін правового профілю, 25 дисциплін економічного профілю, 15 дисциплін інженерного профілю та 10 дисциплін ІТ профілю).

З урахуванням специфіки підготовки здобувачів вищої освіти в Медичному інституті окремо підготовлено Каталог вибірових дисциплін циклу загальної підготовки для студентів галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальностей «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» та «Громадське здоров'я» на 2021-2022 н.р.,

що включає 24 дисципліни (3 дисципліни гуманітарної підготовки, 5 дисциплін іншомовної підготовки, 10 дисциплін правового профілю та 6 дисциплін ІТ профілю).

З урахуванням специфіки організації навчального процесу, рівня фізичної підготовки здобувачів вищої освіти та наявних спортивних досягнень підготовлено Каталог видів рухової активності в межах навчальної дисципліни «Фізичне виховання» (13 дисциплін у 2020-2021 навчальному році).

У зв'язку з пандемією коронавірусної інфекції COVID-19 та спричиненими нею карантинними обмеженнями вибір навчальних дисциплін з зазначеного Каталогу на 2021-2022 навчальний рік тимчасово зупинено.

При формуванні каталогів дисциплін вільного вибору циклу загальної підготовки контролюється забезпечення їх відповідності профілю освітньої та наукової діяльності кафедри, дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог до акредитації в частині кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Не допускається «вдаваність» вибору шляхом зміни назв дисциплін при фактичній тотожності її змісту. Всі дисципліни, включені до каталогів, передбачають можливість формування динамічних потоків у кількості не менше ніж дві академічних групи (крім дисциплін іншомовної підготовки). У таблиці 2.1 наведені результати реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін за оновленою моделлю.

Таблиця 2.1 – Результати представлення в Каталозі вибіркового циклу загальної підготовки та фактичного вибору здобувачів у 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 н. р.

Категорія вибіркового циклу загальної підготовки	Кількість дисциплін, одиниць / питома вага в загальному обсязі						
	2019 - 2020 н.р.			2020 - 2021 н.р.			2021 - 2022 н.р.*
	пред-ставлено в каталозі	фактичний вибір		пред-ставлено в каталозі	фактичний вибір		представлено в каталозі (план)
		осінній семестр	весняний семестр		осінній семестр	весняний семестр	
Гуманітарної підготовки	21/13	7/24	8/23	30/55	21/29	11/22	33/22
Іншомовної підготовки	26/16	6/27	6/18	33/26	8/21	13/34	37/24
ІТ профілю	30/19	4/18	8/24	10/8	4/11	6/16	12/8
Економічного профілю	28/18	2/9	7/21	25/19	4/11	4/11	34/22
Медико-спортивного профілю	10/6	3/14	3/9	7/5	0/0	3/8	8/5
Правового профілю	27/17	0/0	1/3	9/7	1/3	1/3	13/9
Інженерного профілю	16/10	0/0	0/0	15/12	0/0	0/0	15/10
Усього	158/100	22/100	33/100	129/100	38/100	38/100	152/100

*- вибір на 2021/2022 н.р. буде реалізовано у лютому-березні 2021 року.

Наведені дані свідчать, що здобувачі вищої освіти Сумського державного університету використовують змогу доповнювати свою основну спеціальність додатковими окремими дисциплінами як правило для розвитку гуманітарної ерудиції (у середньому за період аналізу 33 % від загальної кількості обраних дисциплін) та іншомовних компетентностей (у середньому за період аналізу 32 % від загальної кількості обраних дисциплін). Можливість вибору дисциплін різних факультетів / інститутів та кафедр є ефективним інструментом міждисциплінарності, що реалізовано шляхом формування динамічних груп.

Деталізовані дані щодо фактично обраних дисциплін за період аналізу відповідно до оновленої моделі (рішення вченої ради Сумського державного університету з питання: «Принципи формування освітніх програм та навчальних планів згідно нових стандартів вищої освіти» від 13 грудня 2018 року) представлені в додатку В.

4) для підвищення функціональності процедур реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін:

- удосконалено шаблон Каталогу вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки шляхом додавання посилань на розміщені на вебсайтах кафедр університету силабуси дисциплін;

- організовано роботу з Центром інформаційних систем щодо оптимізації процедур внесення до Автоматизованої системи «Університет» вибіркових дисциплін циклів загальної та професійної підготовки за спеціальністю й за освітньою програмою, та удосконалення форми їх представлення в особистих кабінетах здобувачів вищої освіти;

- модернізовано Редактор дисциплін шляхом додавання категорії дисципліни до Каталогу вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки та коригування назв категорій з урахуванням вимог чинного законодавства до внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в університеті;

5) організовано роботу з перевірки ступеня охоплення дисциплінами, що викладаються в Сумському державному університеті, гуманітарної складової та забезпечення загальних компетенцій згідно з вимогами Положення про акредитацію освітніх програм, а також зауважень та рекомендацій за результатами акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;

б) надано методичну підтримку відділу практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів у рамках участі Сумського державного університету в пілотному проєкті з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (формування підходів щодо моделі навчального плану, що забезпечує дуальну підготовку здобувачів вищої освіти).

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИЧНИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СУПРОВІД АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

У звітному році здійснювалась координація діяльності, організаційна та методична підтримка інститутів / факультетів і кафедр Сумського державного університету щодо акредитації освітніх програм:

1) розроблялись індивідуалізовані рекомендації щодо підготовки пакету документів, необхідних для проходження акредитації відповідної освітньої програми, вимог до висвітлення інформації на вебсайтах кафедр та вебсайтах інститутів / факультетів;

2) здійснювалось рецензування освітніх програм, навчальних планів, силабусів освітніх компонентів, інших документів до їх подання для акредитації;

3) проводились робочі наради за участі гарантів освітніх програм, завідувачів випускових кафедр, керівництва інститутів / факультетів щодо підготовки освітніх програм для проходження акредитації, з метою усунення недоліків та кращого представлення зразкових практик;

4) здійснювалось рецензування проєктів звітів про самооцінювання освітніх програм, підготовлених гарантами до їх подання для акредитації;

5) узагальнено звіти експертної групи та експертні висновки галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про результати акредитаційної експертизи освітніх програм, зокрема зауваження та рекомендації за критеріями акредитації, і надано рекомендації Радам із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти інститутів / факультетів, робочим проєктом групам освітніх програм;

6) розроблено шаблон пропозицій та зауважень стейкхолдерів Сумського державного університету до освітньої програми, що знаходилася на громадському обговоренні (додаток до оновленого Положення про освітні програми вищої освіти Сумського державного університету), що подаються гарантами освітніх програм на засідання Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти інститутів / факультетів.

РОЗДІЛ 4

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Реалізовано заходи, спрямовані на забезпечення інформаційної прозорості освітньої діяльності Сумського державного університету, інститутів і факультетів, кафедр, у тому числі:

1) взято участь у розробці рекомендацій щодо формування контенту вебсайтів інститутів / факультетів, кафедр, організованого Групою інформаційного менеджменту вебресурсів, у частині представлення інформації в розділі «Навчальна діяльність»;

2) реалізовано комплекс заходів щодо удосконалення інформаційної системи «Каталог освітніх програм», призначеної для оприлюднення освітніх програм на основі врахування зауважень та рекомендацій за результатами акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Оновлена модель каталогу передбачає:

- можливість публікації проєктів освітніх програм до обговорення з метою підтвердження їх релевантності, відповідності результатів навчання (знань, умінь, навичок, компетентностей) потребам сучасного ринку праці;

- можливість публічного доступу до проєктів освітніх програм після завершення терміну їх обговорення. Для цього в каталозі у вкладці «Статус програми» сформовано групу «Проєкти, строк обговорення яких сплив» для зберігання проєктів після завершення терміну обговорення;

- введення термінів обговорення проєктів освітніх програм.

Відповідно до вимог акредитації в інформаційній системі «Каталог освітніх програм» передбачено можливість зворотного зв'язку для роботодавців, представників ринку праці, випускників та всіх зацікавлених сторін до обговорення проєктів освітніх програм через онлайн-форму (розроблена спільно з відділом практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів) та поштову скриньку;

3) здійснювався моніторинг та контроль прозорості освітньої діяльності Сумського державного університету в частині стану та якості оприлюднених освітніх програм інститутами/факультетами. Параметрами перевірки слугували: актуальність освітніх програм; відповідність освітніх програм затвердженим стандартам вищої освіти; відповідність висвітлення вибіркової компоненти освітньої програми оновленій моделі та вимогам критерію 2.4 Положення про акредитацію освітніх програм.

Кількісні дані щодо оприлюднення освітніх програм в Сумському державному університеті наведені в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Кількісні дані щодо оприлюднення освітніх програм в Сумському державному університеті, станом на 01.01.2021 р.

Показник	Усього	у тому числі за структурними підрозділами:						
		TeCET	ЕлІТ	ННІ ФЕМ	ННІ БТ «УАБС»	ННІ права	ІФСК	МІ
Кількість діючих освітніх програм, усього / кількість діючих освітніх програм, що реалізуються англійською мовою, одиниць								
– бакалавра	53 / 6	14	11 / 1	7 / 2	8 / 3	3	6	4
– магістра	54 / 7	12	12 / 1	12 / 3	8 / 2	3	3	4 / 1
– доктора філософії	24 / 3	5	4	4	3 / 3	1	3	4
Кількість, одиниць / частка освітніх програм, оприлюднених державною мовою, %								
– бакалавра	53 / 100	14 / 100	11 / 100	7 / 100	8 / 100	3 / 100	6 / 100	4 / 100
– магістра	52 / 96	12 / 100	10 / 83	12 / 100	8 / 100	3 / 100	3 / 100	4 / 100
– доктора філософії	24 / 100	5 / 100	4 / 100	4 / 100	3 / 100	1 / 100	3 / 100	4 / 100
Кількість, одиниць / частка освітніх програм, оприлюднених англійською мовою, %								
– бакалавра	5 / 83	-	0 / 0	2 / 100	3 / 100	-	-	-
– магістра	6 / 86	-	0 / 0	3 / 100	2 / 100	-	-	1 / 100
– доктора філософії	2 / 67	-	-	-	2 / 67	-	-	-

4) спільно з Центром інформаційних технологій розроблено каталог силабусів, що буде містити інформацію про всі освітні компоненти освітніх програм Сумського державного університету, розміщуватись на головному вебсайті з можливістю адаптивного відбору користувачем за певними критеріями. Його впровадження підвищить інформаційну прозорість освітньої діяльності та забезпечуватиме підготовку до інституційної акредитації, оскільки проектом Порядку проведення інституційної акредитації закладів вищої освіти (п. 5.3) визначено, що «Інформаційна система ЗВО забезпечує доступ до опису (силабусу) кожної дисципліни, що викладається у закладі вищої освіти». Для досягнення цієї мети:

4.1) проведено координаційні наради з заступниками директорів інститутів, деканів факультетів з методичної роботи з питань розробки та впровадження практичну діяльність сервісів «Робочі програми» та «Каталог курсів»;

4.2) розроблено інформаційний сервіс автоматизованого формування силабусів та робочих програм навчальних дисциплін «Робочі програми», імplementований до особистого кабінету викладача. Сервіс «Робочі програми» пов'язаний з модулем Автоматизованої системи «Університет» «Навчальні плани», що забезпечує узгодження навчального навантаження за дисципліною, компонентів освітніх програм. При розробці інформаційного сервісу передбачено:

– можливість заповнення необхідної інформації викладачами в особистому кабінеті за формами, визначеними Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни» у максимально зручному форматі;

- наявність методичних вказівок щодо заповнення необхідної інформації, прикладів та контекстних підказок з варіантами вибору для зменшення трудомісткості роботи викладачів.

- можливість в особистому кабінеті пошуку та перегляду робочих програм навчальних дисциплін як власних, так і всіх інших розробників, для врахування наповнення інших курсів та усунення дублювання при викладанні дисциплін;

- автоматизований контроль щодо заповнення всіх необхідних розділів документів, зокрема контроль недопуску включення до списку рекомендованої літератури, строк видання якої перевищує п'ять років;

- можливість формування та автоматизованого розміщення вихідних документів на вебсайтах університету;

- можливість формування друкованої версії документів;

- можливість формування нових версій документів на основі раніше внесеної інформації для забезпечення актуальності інформації на сайтах університету;

- можливість формування та оприлюднення відповідної інформації англійською мовою (додатково до українських версій);

4.2) розроблено алгоритм затвердження робочих програм та силабусів навчальних дисциплін відповідно до нормативної бази Сумського державного університету на основі електронного документообігу. Програмно реалізовано їх затвердження в особистому кабінеті гарантими, завідувачами кафедр та головами рад з якості, та публікація силабусів у каталозі після повного погодження.

4.3) розроблено модель та сформовано каталог гарантів освітніх програм з необхідними параметрами для погодження робочих програм та силабусів навчальних дисциплін та підготовки документів для акредитації;

4.4) розроблено модель інформаційного сервісу «Каталог курсів» для публікації силабусів робочих програм навчальних дисциплін на вебсайті університету <https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/catalog> з можливістю розширеного пошуку, сортування за статусом дисциплін, освітньою програмою, кафедрою, тощо, а також підготовки документів до акредитації освітніх програм.

РОЗДІЛ 5
ПЛАН РОБОТИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ВІДДІЛУ НА 2021 РІК

5.1. Організаційне, методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу

№	Заходи, види робіт	Відповідальні виконавці	Терміни виконання
1.	Продовження роботи, спрямованої на розробку та реалізацію освітніх програм та навчальних планів на основі затверджених стандартів вищої освіти з урахуванням вимог до акредитації освітніх програм, зокрема іноземних акредитаційних агенцій	Інна ШКОЛЬНИК, Олена КРИКЛІЙ, ради з якості інститутів/факультетів, завідувачі випускових кафедр, гаранти	Протягом року
2.	Продовження роботи, спрямованої на реалізацію права здобувачів вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема: – укладання положення про реалізацію здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін з урахуванням положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», вимог акредитації освітніх програм та внутрішньої нормативної бази; – формування комплексу заходів для запровадження сертифікатних програм як додаткових освітніх можливостей, які опановуються в межах циклу вибіркового дисциплін з наданням відповідного документа – сертифікату	Інна ШКОЛЬНИК, Володимир ЮСКАЄВ Олена КРИКЛІЙ	Вересень 2021 року
3.	Укладання положення щодо самооцінювання та рейтингу освітніх програм	Інна ШКОЛЬНИК, Володимир ЮСКАЄВ Олена КРИКЛІЙ	Березень 2021 року
4.	Оновлення положення про організацію освітнього процесу в СумДУ з урахуванням змін положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», вимог ліцензування та акредитації	Інна ШКОЛЬНИК, Володимир ЮСКАЄВ Олена КРИКЛІЙ	Червень 2021 року
5.	Продовження роботи щодо запровадження інформаційного сервісу аналізу книгозабезпеченості на базі Каталогу освітніх програм та Каталогу курсів Сумського державного університету, і автоматизованої бібліотечної інформаційної системи.	Інна ШКОЛЬНИК, Володимир ЮСКАЄВ Олена КРИКЛІЙ Віктор ОБОДЯК	Вересень 2021 року

5.2. Заходи щодо підвищення прозорості освітньої діяльності Сумського державного університету

№	Заходи, види робіт	Відповідальні виконавці	Терміни виконання
1.	<p>Продовження роботи щодо забезпечення прозорості освітнього процесу, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – удосконалення інформаційного сервісу «Робочі програми» з урахуванням результатів апробації в 2020/2021 навчальному році, у тому числі забезпечення формалізованого опису програм практик, курсових робіт (проектів), кваліфікаційних робіт; – забезпечення повної функціональності інформаційного сервісу «Робочі програми» в частині всіх компонентів робочої програми, а також реалізація можливості формування зведених форм для їх аналізу та підготовки до акредитації освітніх програм; – забезпечення можливості автоматизованого формування довідника (хендбуку) освітньої програми для здобувачів вищої освіти шляхом об'єднання інформації щодо профілів освітніх програм та освітніх компонентів, що входять до їх складу. 	Інна ШКОЛЬНИК, Олена КРИКЛІЙ, Владислав ХОМЕНКО	Протягом року
2.	Заходи з оприлюднення освітніх програм у відповідних каталогах українською та англійською мовами	Олена КРИКЛІЙ	Протягом року
3.	Заходи з повного оприлюднення силабусів освітніх компонентів у відповідних каталогах українською та англійською мовами	Олена КРИКЛІЙ	Протягом року

ДОДАТОК А

Характеристика робіт, визначених наказом ректора як призери навчально-методичних конкурсів Сумського державного університету, станом на 01.01.2021 р.

Конкурс	Місце	Автор/Авторський колектив	Інститут/факультет	Кафедра
«Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU»	Номінація «Мобільні пристрої в навчальному процесі (BYOD) використання існуючих програмних продуктів»			
	1	Деміхов О.І.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	управління
	1	Медведовська Д.О., Скарлупіна Ю.А., Турчина Т.В.	ННІ БТ «УАБС»	ІМ УАБС
	2	Красуля А.В.	ІФСК	ГФ
	3	Губенко Г.В.	МІ	ГрЗ
	3	Лютьов О.В., Сагер Л.Ю.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	маркетингу
	Номінація «Мобільні пристрої в навчальному процесі (BYOD) створення та використання власних технічних розробок та програмного забезпечення»			
	1	Романюк А.М., Гирявенко Н.І., Москаленко Р.А., Кузенко Є.В., Линдін М.С., Карпенко Л.І., Сікора В. В., Піддубний А.М.	МІ	патологічної анатомії
	1	Дерев'янчук А.Й.		КВП
	2	Алексеев О.М., Маландій Т.Ю.	ТеСЕТ	ТМВІ
	3	Козій І.С., Жиленко Т.І., Мартинова Н.С	ТеСЕТ, ЕлІТ	екології, МАіМО
	3	Кушнерьов О.С.	ННІ БТ «УАБС»	ЕКіб
	Номінація розробка навчальних ресурсів за допомогою технологій віртуальної та доповненої реальності (VR, AR)			
	1	Артюхов А., Зубань Ю., Самохвалов Д., Конопляченко А.	ТеСЕТ, ЕлІТ	ПОХНВ, ЕКТ
«Педагогічні інновації СумДУ»	Номінація «Контактне навчання»			
	1	Артюхов А. Є.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	маркетингу
	2	Замора О.М.	ННІ БТ «УАБС»	МЕВ
	3	Вороненко В. І.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	ЕПтаБА
	3	Гнаповська Л. В.	ННІ БТ «УАБС»	ІМ УАБС
	Номінація «Самостійна робота студентів»			
	1	Бондаренко О. С., Думчиков М. О.	ННІ права	КПДС
	2	Усенко Н. М., Нефедченко О.І.	ІФСК	ІМ ІФСК
	3	Плотнікова М. В., Чурилова Т. М.	ННІ права	МСПЦД
	Номінація «Практико-орієнтована підготовка студентів»			
	1	Лішневська А.Г., Чемич М.Д., Берест О.Б., Парашенко В. А.	МІ, ЕлІТ	інф.хвороб, ІХЕ; КН
	2	Зайцева І.О.	ІФСК	ІМ ІФСК
	3	Мішеніна Г. А.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	управління
	3	Ущাপовська І.В., Чуланова Г.В., Мовчан Д.В.	ІФСК	ІМ ІФСК
	Номінація «Профорієнтаційна робота»			
	1	Артюхов А.Є.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	маркетингу
	2	Валенкевич Л. П., Швіндіна Г.О., Опанасюк Ю.А.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	управління
	Номінація «Освіта впродовж життя, післядипломна освіта та підвищення кваліфікації»			
	1	Лютій Т. В.	Факультет ЕлІТ	ЕЗПФ
	2	Мінченко М.Г.	ННІ ФЕМ ім.О.Балацького	маркетинга
3	Проценко О. Б.	Факультет ЕлІТ	КН	
3	Александров В.Т.	ННІ ФЕМ ім. О.Балацького	ФіП	

ДОДАТОК Б

Представники Сумського державного університету в складі науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України

№	ПІБ	Посада	НМК
Медичний інститут			
1.	Сергієнко Володимир Миколайович	Доцент кафедри фізичного виховання і спорту	НМК 1 із загальної професійної освіти та спорту 017 Фізкультура і спорт
2.	Сміянов Владислав Анатолійович	Завідувач кафедри громадського здоров'я	НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення 229 Громадське здоров'я
3.	Лахтін Юрій Володимирович	Завідувач кафедри стоматології Медичного інституту	НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення 221 Стоматологія
4.	Лобода Андрій Миколайович	Директор Медичного інституту	НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення 222 Медицина
5.	Атаман Юрій Олександрович	Директор Науково-методичного центру спортивної медицини	НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення 227 Фізична терапія ерготерапія
Усього			5
Факультет ІФСК			
6.	Світайло Ніна Дмитрівна	Завідувач кафедри психології політології та соціокультурних технологій	НМК 2 з культури і мистецтва 028 Менеджмент соціокультурної діяльності
7.	Кобякова Ірина Карпівна	Завідувач кафедри германської філології	НМК 3 з гуманітарних наук та богослов'я 035 Філологія
8.	Улунова Ганна Євгенівна	Доцент кафедри психології політології та соціокультурних технологій	НМК 4 з соціальних наук та журналістики 053 Психологія
9.	Ткаченко Олена Григорівна	Завідувач кафедри журналістики та філології	НМК 4 з соціальних наук та журналістики 061 Журналістика
10.	Купенко Олена Володимирівна	Доцент кафедри психології політології та соціокультурних технологій	НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення 231 Соціальна робота
11.	Біденко Лариса Валентинівна	Завідувач кафедри мовної підготовки іноземних громадян	НМК 14 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти 304 Навчання іноземних громадян
Усього			6
ННІ ФЕМ ім. О. Балацького			
12.	Мельник Леонід Григорович	Завідувач кафедри економіки підприємництва та бізнес-адміністрування	НМК 5 з бізнесу управління та права 051 Економіка
13.	Сотник Ірина Миколаївна	Заступник завідувача кафедри економіки підприємництва та бізнес-адміністрування	НМК 5 з бізнесу управління та права 076 Підприємництво торгівля та біржова діяльність
Усього			2
ННІ БТ «УАБС»			
14.	Школьник Інна Олександрівна	Завідувач кафедри фінансів банківської справи та страхування	НМК 5 з бізнесу управління та права 072 Фінанси банківська справа та страхування
Усього			1
ННІ права			
15.	Гаруст Юрій Віталійович	Завідувач кафедри адміністративного господарського права та фінансово-економічної безпеки	НМК 5 з бізнесу управління та права 081 Право
Усього			1

№	ПІБ	Посада	НМК
Факультет ЕлІТ			
16.	Шкурдода Юрій Олексійович	Доцент кафедри електроніки загальної та прикладної фізики	НМК 6 з біології природничих наук та математики 105 Прикладна фізика та наноматеріали
17.	Пазуха Ірина Михайлівна	Доцент кафедри електроніки загальної та прикладної фізики	НМК 7 з інформаційних технологій автоматизації та телекомунікацій 153 Мікро- та наносистемна техніка
Усього			2
Факультет ТеСЕТ			
18.	Яновська Ганна Олександрівна	Старший викладач кафедри теоретичної та прикладної хімії	НМК 6 з біології природничих наук та математики 102 Хімія
19.	Івченко Олександр Володимирович	Доцент кафедри технологій машинобудування, верстатів і інструментів	НМК 7 з інформаційних технологій автоматизації та телекомунікацій 152 Метрологія та інформаційно- вимірвальна техніка
20.	Гапонова Оксана Петрівна	Доцент кафедри прикладного матеріалознавства і технологій конструкційних матеріалів	НМК 8 з інженерії 132 Матеріалознавство
21.	Склябінський Всеволод Іванович	Професор кафедри процесів та обладнання хімічних і нафтопереробних виробництв	НМК 8 з інженерії 133 Галузеве машинобудування
22.	Сотник Микола Іванович	Доцент кафедри прикладної гідроаеромеханіки	НМК 8 з інженерії 144 Теплоенергетика. Гідроенергетика
23.	Ляпощенко Олександр Олександрович	Доцент кафедри процесів та обладнання хімічних і нафтопереробних виробництв	НМК 8 з інженерії 161 Хімічні технології та інженерія
24.	Пляцук Леонід Дмитрович	Завідувач кафедри екології та природозахисних технологій	НМК 9 з будівництва та технологій 183 Технології захисту навколишнього середовища
Усього			7
Загальноуніверситетські підрозділи			
25.	Зубань Юрій Олександрович	Директор організаційно- методичного центру технологій електронного навчання	НМК 14 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти 302 Дистанційне навчання
26.	Циганюк Дмитро Леонідович	Директор департаменту по роботі з персоналом та підготовці науково-педагогічних кадрів	НМК 14 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти 307 Підвищення кваліфікації науково- педагогічних та педагогічних працівників ЗВО
Усього			2
Усього по Сумському державному університету			26

ДОДАТОК В

Результати вибору студентами дисциплін вільного вибору циклу загальної підготовки в 2019–2021 рр.

Категорія вибірових дисциплін циклу загальної підготовки	2019–2020 н. р.		2020–2021 н. р.	
	осінній семестр	весняний семестр	осінній семестр	весняний семестр
Дисципліни гуманітарної підготовки	1. Лідерство та управління командою 2. Ораторське мистецтво 3. Політологія 4. Практикум з реклами і PR 5. Психологія 6. Сучасна філософія 7. Вибори та виборчі системи	1. Комунікативні інтернет-технології 2. Корпоративна культура 3. Лідерство та управління командою 4. Методичні та психологічні аспекти професійного саморозвитку 5. Ораторське мистецтво 6. Психологія 7. Сучасна філософія 8. Вибори та виборчі системи	1. Психологія 2. Логіка 3. Ораторське мистецтво 4. Мистецтво реклами 5. Практикум з реклами і PR 6. Етика і естетика 7. Формування творчого мислення фахівця 8. Україна у світовій політиці 9. Сучасна філософія 10. Етнографія 11. Політологія 12. Корпоративна культура 13. Лідерство та управління командою 14. Психологія віртуального простору 15. Методичні та психологічні аспекти професійного саморозвитку 16. Американістика 17. Інформаційні війни 18. Українознавство 19. Соціальні ролі і гендерна рівність 20. Вибори та виборчі системи 21. History of Modern World	1. Соціальні ролі і гендерна рівність 2. Українська діаспора в міжнародних відносинах 3. Психологія 4. Мистецтво реклами 5. Логіка 6. Корпоративна культура 7. Практикум з реклами і PR 8. Вибори та виборчі системи 9. Ораторське мистецтво 10. Психологія віртуального простору 11. Сучасна філософія
Дисципліни іншомовної підготовки	1. Англійська мова для юристів 2. Ділова англійська мова: практичний курс з участі у зустрічах і нарадах 3. Практичний курс англійської мови 4. Іноземна мова I 5. Друга іноземна мова (німецька) 6. Друга іноземна мова I	1. Англійська мова для юристів 2. Іноземна мова II 3. Комунікативна граматики ділової англійської мови 4. Практичний курс з англомовної бізнес-комунікації 5. Друга іноземна мова (німецька) - II 6. Друга іноземна мова II	1. Англійська мова міжнародного спілкування 2. Англійська мова для початківців 3. Англійська мова для юристів 4. Модуль А1: Базовий курс англійської мови 5. Модуль А2: Комунікативна граматики ділової англійської мови	1. Англійська мова міжнародного спілкування 2. Модуль В4: Англійська мова для успішного працевлаштування 3. Модуль А1: Базовий курс англійської мови 4. Англійська мова науки і техніки 5. Модуль В3: Англійська мова для участі у нарадах та переговорах

Категорія вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки	2019–2020 н. р.		2020–2021 н. р.	
	осінній семестр	весняний семестр	осінній семестр	весняний семестр
			6. Модуль B4: Англійська мова для успішного працевлаштування 7. Модуль A1.1: Курс німецької мови елементарного рівня для початківців 8. Французька мова для початківців	6. Модуль A1.2: Курс німецької мови початкового рівня 7. Французька мова для початківців 8. Англійська мова для початківців 9. Модуль A2: Комунікативна граматика ділової англійської мови 10. Англійська мова: мовні тести 11. Англійська мова для професійного спілкування в міжнародному контексті 12. Модуль A2.2.: Курс німецької мови середнього рівня 13. Мова навчання
Дисципліни медико-спортивного профілю	1. Основи масажу 2. Основи спортивного бриджу 3. Особливості догляду за дітьми віком до трьох років	1. Нутріціологія (Особливості правильного харчування при різних захворюваннях) 2. Основи масажу 3. Перша домедична допомога	–	1. Основи спортивного бриджу 2. Перша домедична допомога 3. Спортивне вдосконалення I
Дисципліни правового профілю	–	1. Основи європейського права	1. Основи запобігання злочинності	1. Основи кримінального права
Дисципліни економічного профілю	1. Startup: the First Steps in Business 2. Стартап: перші кроки в підприємстві	1. Startup: the First Steps in Business 2. Міжнародні бізнес комунікації та крос-культурні відносини 3. Основи управління власним бізнесом 4. Проектний менеджмент 5. Стартап: перші кроки в підприємстві 6. Фандрейзинг: ресурси для стартапів 7. Фінансова грамотність	1. Управління особистими фінансами 2. Біржові спекуляції та основи інтернет-трейдингу 3. Модуль B1: Кроскультурні аспекти бізнес-комунікації 4. Basics of Speculations in the Financial Markets and Internet-trading	1. Основи управління власним бізнесом 2. HR-менеджмент: основи лідерства 3. Startup: the First Steps in Business 4. Особистий бренд та розвиток кар'єри
Дисципліни інженерного профілю	–	–	–	–
Дисципліни ІТ профілю	1. Комп'ютерне моделювання та експеримент 2. Моделювання в 3d max 3. Програмування для мобільних пристроїв	1. IT Project Management 2. BIG DATA та аналіз великих масивів даних 3. Дизайн сайтів 4. Ефективна презентація результатів проекту	1. Дизайн сайтів 2. Моделювання в 3ds max 3. Створення та просування веб-сайтів	1. Дизайн сайтів 2. Моделювання в 3ds max 3. Алгоритми штучного інтелекту

Категорія вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки	2019–2020 н. р.		2020–2021 н. р.	
	осінній семестр	весняний семестр	осінній семестр	весняний семестр
	4. Створення та просування web-сайтів	5. Моделювання в 3d тах 6. Програмування для мобільних пристроїв 7. Створення та просування web-сайтів 8. Сучасні технології двомірної комп'ютерної анімації	4. Алгоритми штучного інтелекту	4. Сучасні технології двомірної комп'ютерної анімації 5. Створення та просування web-сайтів 6. Спортивне програмування
<i>Усього</i>	22	33	38	38